

Christer Lundin
Strategisk trafikplanering
Tel: 508 263 71
christer.lundin@gfk.stockholm.se

2004-11-01

Dnr 04-300-2856

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

**Utan bilen stannar Stockholm. Skrivelse från Sten Nordin (m),
Ulf Fridebäck (fp) och Björn Nyström (kd)**

FÖRSLAG TILL BESLUT

GFN överlämnar och åberopar tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen

Göran Gahm
tf

Monica Hildingson

SAMMANFATTNING

I en skrivelse från Sten Nordin (m), Ulf Fridebäck (fp) och Björn Nyström (kd) begärs att kontoret får i uppdrag att redovisa såväl vilka åtgärder som bedöms ha minskat framkomligheten i Stockholm som förslag på åtgärder för att öka den möjliga medelhastigheten i staden. Kontoret bör även ordna ett seminarium med inriktning på framkomlighet. I skrivelsen framhålls att biltrafiken i Stockholm beskrivs ofta som enbart ett problem, men faktum är att bilen är avgörande för att transportererna skall fungera.

Kontoret har som en övergripande målsättning att få trafiken i Stockholm att flyta på ett så smidigt sätt som möjligt. Detta gäller all trafik, men kollektivtrafiken och distributionstrafiken har getts prioritet. Kontoret redovisar detta arbete för nämnden bl. a. i verksamhetsplan och i de årliga verksamhetsberättelserna. Alla större frågor, särskilt de som innebär avvägningar mellan olika motstående intressen, redovisas som särskilda beslutsärenden till nämnden.

Kontoret välkomnar en ökad dialog med nämnden om vilka åtgärder som kan genomföras för att förbättra trafikförhållandena i staden. Ett exempel på en sådan dialog är att genomföra ett seminarium.

\\web01\inetpub\gfk.yourvoice.se\work\2004-11-23\Tjut\26.doc

Bilaga 1: Utan bilen stannar Stockholm. Skrivelse från Sten Nordin (m),
Ulf Fridebäck (fp) och Björn Nyström (kd).

UTLÅTANDE

Skrivelsen

I en skrivelse till gatu- och fastighetsnämnden gemensamt från Sten Nordin (m), Ulf Fridebäck (fp) och Björn Nyström (kd) begärs att gatu- och fastighetskontoret får i uppdrag att redovisa såväl vilka åtgärder som bedöms ha minskat framkomligheten som förslag på åtgärder för att öka den möjliga medelhastigheten i staden. Kontoret bör även ordna ett seminarium med inriktning på framkomlighet.

Inledningsvis framhålls det i skrivelsen att biltrafiken i Stockholm beskrivs ofta som enbart ett problem, men faktum är att bilen är avgörande för att transporter ska fungera. Det är biltrafik och kollektivtrafik som bär Stockholms transporter, inte antingen eller.

I skrivelsen hänvisas till ett uttalande i Handelskammartidningen av trafikforskaren Karl-Lennart Bång att mycket av trängseln i stockholmstrafiken är självförvållad. Enligt undertecknarna av skrivelsen innebär det att vi i staden bör ta en diskussion om vad vi själva kan göra för att öka framkomligheten i trafiken även om Stockholm behöver mer investeringar i infrastrukturen, vilket är ett ansvar för regering och riksdag att ge staden en skälig andel av landets infrastrukturinvesteringar.

Samråd

Samråd har skett med Karl-Lennart Bång, som omnämns i skrivelsen. Bång är professor i trafikteknik och logistik på Tekniska högskolan i Stockholm (KTH). Kontoret har sedan många år tillbaka ett nära samarbete med KTH och särskilt Bångs institution. Karl-Lennart Bång har följt trafikfrågorna i Stockholm under lång tid, bl. a. som anställd i dåvarande gatukontoret under 60- och 70-talen.

Bång medverkade i ett trafikseminarium på Stockholms handelskammare som redovisades i dess tidning. Vid förfrågan har han utvecklat vilka beslut från stadens sida som har förbättrat respektive försämrat framkomligheten i staden.

Bland äldre beslut som försämrat framkomligheten i innerstaden nämner Bång avstängningen av Arsenalsgatan och Kungsträdgårdsgatan för genomfartstrafik, vilket bidragit till de svåra trafikförhållandena på Strandvägen, Nybroplan och Norrmalmstorg. Även trafiksaneringarna under 1970-talet medförde ökad trafik på huvudgatorna, där kapaciteten inte alltid räckte till.

Bland beslut under senare tid som försämrar framkomligheten nämner Bång de busskörvägar som inrättats för stombusslinjerna i mitten av en del huvudgator, såsom på Odengatan, Skeppsbron och Birger Jarlsgatan. Även den häromåret införda företrädesrätten för fotgängare vid övergångsställen kan sägas ha minskat framkomligheten i innerstaden, en förändring som

grundas på en ändring i den statliga vägtrafikkungörelsen. En annan omständighet som kan sägas ha minskat framkomligheten i innerstaden är att det numera normalt inte finns tillgång till trafikpoliser som kan hjälpa till att lösa upp uppkomna trafikstockningar.

Analys

Kontoret har som en övergripande målsättning att få trafiken i Stockholm att flyta på ett så smidigt sätt som möjligt. Detta gäller all trafik, men kollektivtrafiken och distributionstrafiken har getts prioritet. Även cykeltrafiken har under senare år fått en ökad uppmärksamhet vilket resulterat i ett mer eller mindre fullständigt cykelvägnät i innerstaden.

Det är riktigt att, som anges i skrivelsen, trafikbehoven i Stockholmsregionen måste tillgodoses genom såväl individuell biltrafik som genom kollektivtrafik. Det är således inte en fråga om antingen eller.

Utöver en god framkomlighet är en hög trafiksäkerhet och förbättrad miljö betydelsefullt. Oftast står en god framkomlighet inte i motsatsställning till bättre trafiksäkerhet och bättre miljö. Till exempel kan man inte påstå att beslutet att införa 30 km/tim i bostadsområden på något påtagligt sätt minskar framkomligheten med tanke på de korta sträckor man kör i bostadsområden innan man kommer ut på en huvudgata. Vad gäller en bra miljö är det så att utsläppen från en bil som kör i jämn fart med 30 eller 50 km/tim är väsentligt mindre än utsläppen från en bil som kör i köer där man tidvis får krypköra och då och då tvingas stanna.

Kontorets förslag/synpunkter

Kontoret anser sig ha nämndens uppdrag att arbeta för att få trafiken att fungera på ett så bra sätt som möjligt. Kontoret redovisar detta arbete för nämnden i olika sammanhang, inte minst i verksamhetsplan och i de årliga verksamhetsberättelserna. Alla större frågor, särskilt de som innebär avvägningar mellan olika motstående intressen, redovisas som särskilda beslutsärenden till nämnden.

Kontoret redovisar gärna vilka åtgärder som har genomförts under senare år för att förbättra framkomligheten i trafiken och även de eventuella åtgärder som genomförts vilka kan sägas ha minskat framkomligheten. Kontoret välkomnar en ökad dialog med nämnden med diskussioner om vilka ytterligare åtgärder som kan genomföras för att förbättra trafikförhållandena i staden. I en sådan diskussion, som exempelvis kan genomföras i form av ett seminarium, kan också extern expertis delta, bl. a. från KTH.

Kontoret föreslår att nämnden överlämnar och åberopar detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Sten Nordin (m), Ulf Fridebäck (fp) och Björn Nyström (kd).

SLUT